

TALOUSARVIOALOITE 15/2004 vp

Määrärahan osoittaminen yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen

Eduskunnalle

Yksityiset tiet ovat tärkeä osa tieverkkoamme. Yksityisiä teitä käytetään muun muassa henkilö- ja tavaraliikenteeseen sekä palo- ja pelastustoi-
men kuljetuksiin. Päätieverkon rakenteellinen kunto on nykyrahoituksella pyritty säilyttämään liikennöitävällä tasolla. Yleisenä periaatteena tulee kuitenkin olla kaikkien liikenneväylien kunnossapito. Yksityisten teiden kunto on heikentynyt nopeammin kuin yleisten teiden. Syynä on voimakas valtionavun väheneminen.

Kun yksityisteiden valtionavustukset vuositaiseen kunnossapitoon lopetettiin vuonna 1995, teiden kunto alkoi huonontua vuosi vuodelta. Nyt valtionapuja on jonkin verran mahdollisuus saada, mutta ne riittävät vain suuriin peruskorjauksiin, ei normaaliin tien hoitoon. Säännönmukainen, tunnollinen kunnossapito säilyttäisi tien kunnon niin, että suuria ja kalliita peruskorjauksia voitaisiin välttää.

Yksityistiet ovat tärkeä osa maaseudun tieverkoston. Niiden kunnon rapistumista tulee hillitä, jotta voidaan turvata maaseudun ihmisten liikkuminen. Valtiovallan tulee taata kaikkien kansalaisten yhdenvertaisuus myös liikkumisen suhteen. Maaseudun ihmisten ei pidä olla eri asemassa kuin taajamissa ja yleisten teiden varsilla asuvien.

Yksityisten teiden merkitys näkyy ihmisten hyvinvointina yleensä, esimerkiksi parempina mahdollisuuksina luonnossa liikkumiseen, marjastamiseen ja sienestämiseen, sekä metsien monikäytön edellytysten turvaajina yleensä. Unoh-
taa ei pidä myöskään maaseudun talouden yhtä tärkeintä peruskiveä, metsätalouden harjoittamista, jolle yksityiset tiet ovat likipitään elinehto. Tällä on suuri merkitys koko kansantalouden kannalta. Järkevä metsien hoito on vaikeutunut huomattavasti yksityistieverkon kunnan rapistuessa. Metsäteollisuudelle tärkeää raakapuun kuljetusta ei voida turvata ympäri vuoden, koska puunhankinta pyritään siirtämään hyvien tieyhteyksien varrelle huonontuneen tieverkon takia.

Valtion tuki oli 1990-luvun alkupuolella yli 30 miljoonaa euroa, kun nyt talousarviossa on ehdotettu vain 13,1 miljoonaa euroa. 10 vuotta sitten 73 prosenttia yksityisteistä oli hyväkuntoisia, kun nyt vastaava luku on 27.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 31.25.50 lisäyksenä 5 000 000 euroa yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen.

TAA 15/2004 vp — Mikko Alatalo /kesk

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Mikko Alatalo /kesk